

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 188:

Forslag til lov om ændring af lov om vederlag og pension m.v. for ministre.

Af Kirsten Jacobsen (FP) m.fl.
(Fremsat 1/2 94).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling**Statsministeren (Nyrup Rasmussen):**

Der er visse emner, som med usvigelig sikkerhed dukker op i den politiske og medicinske debat med mellemrum. Til dem hører spørgsmålet om vederlag og pension m.v. til folketingsmedlemmer, ministre, borgmestre samt medlemmer af vore amtsråd og vore kommunalbestyrelser.

Det er der ikke noget forkert i eller noget unaturligt i – sådan må det være. Men forudsætningen for en fornuftig debat om dette emne er, at debatten føres på et sobert grundlag, hvor man med kendte udtryk fra sportens verden går efter bolden og ikke efter manden. Følger man den spilleregulering, vil man få en helt anderledes debat end den, må jeg sige noget hetzelligende diskussion, der har verseret de seneste uger.

Jeg betragter det foreliggende lovforslag fra medlemmer af Fremskridtspartiet, nr. L 188, som en af disse sidste krampetrækninger i denne del af debatten. Forslagsstillerne fisker i røtte vand. Hensigten er tydeligvis at score nogle lette point, mens der fortsat er medicinske opmærksomhed om emnet.

Derfor skal jeg ikke ved denne lejlighed gå ind i en nærmere gennemgang og diskussion af Fremskridtspartiets lovforslag, som det foreligger. I stedet vil jeg henvise til det brev, som gruppeformændene på vegne af seks af Folketingets partier: Socialdemokratiet, Centrum-Demokraterne, Det Radikale Venstre, Kristeligt Folkeparti, Venstre og Det Konservative Folkeparti, den 3. februar 1994 sendte til formanden for Folketingets Udvalg for Forretningsorden.

I brevet, som jeg går ud fra er Tingets medlemmer bekendt, opfordrer partierne dette udvalg til:

»at kortlægge reglerne om vederlag og pension for folketingsmedlemmer og ministre i sammenlignelige lande, bl.a. i Norge, Sverige, Tyskland og Holland.

På baggrund af kortlægningen opfordres udvalget til at give en vurdering af det eventuelle behov for modernisering af de danske regler.«

Og det tilføjes i brevet:

»Drøftelserne bør bl.a. ske i lyset af de aftaler, der gælder for borgmestre, ledende medarbejdere i administrationen og i det private erhvervsliv.«

Jeg vil gerne fastslå, at jeg lægger overordentlig stor vægt på den brede enighed, som brevet fra gruppeformændene så klart er et udtryk for. Vi skal lytte til befolkningen også på dette felt, men vi skal samtidig søge at skabe forståelse i befolkningen for vores arbejdsvilkår som ministre og som folketingsmedlemmer. Denne opgave kan vi kun løfte i fællesskab partierne imellem og ved at føre debatten på et sagligt og et konstruktivt grundlag.

Derfor er det arbejde, som nu iværksættes i Folketingets Udvalg for Forretningsorden, betydningfuldt. På regeringens vegne vil jeg gerne ved denne lejlighed give tilsagn om en villig bistand fra de berørte ministerier til det kommende udvalgsarbejde.

Arbejdet igangsættes med det klare og for de seks partier fælles sigte, at det ikke er formålet at forringe de samlede økonomiske vilkår hverken for folketingsmedlemmer eller for ministre. Opgaven går i stedet ud på at vurdere, om regler og vilkår kan udformes mere tidssvarende og sammenhængende.

Vi er også enige om, at det samlede sæt af regler for vederlag og pension for folketingsmedlemmer og ministre ikke i dag indebærer for gunstige vilkår, når ansvaret og arbejdsdagens længde tages i betragtning. Jeg synes, det er et rigtigt udgangspunkt.

Med disse bemærkninger skal jeg afvise Fremskridtspartiets forslag om ændring af lov om vederlag og pension for ministre.

Ole Espersen (S):

Jeg tror, at det er helt korrekt, når jeg giver udtryk for, at der næppe kan siges at være tale om, at folketingsmedlemmer eller ministre le-

[Ole Espersen]

ver en forgyldt tilværelse, når vi sammenligner os med parlamenter i de øvrige nordiske lande, i EF-landene eller i Vesteuropa i det hele taget. Jeg tror godt, vi kan fastslå – men det vil nu blive klarlagt i forbindelse med udvalgets arbejde – at vi faktisk samlet set har ganske beskedne vilkår i det danske Folketing. Vi har mulighed for en rimelig økonomisk kompensation for vores arbejde, vi har mulighed for bistand af praktisk karakter på et rimeligt niveau, men igen på et ganske beskedent niveau i forhold til mange andre lande.

Hermed være ikke sagt, at der ikke kan laves om på nogle elementer i fordelingen af vederlag, det være sig i form af løn, i form af pension eller andre former for goder, som vi har. Det være ikke sagt, at der ikke kan laves om på fordelingen, at der ikke kan være behov for justeringer nu og da; det kan der selvfølgelig godt, og det er også derfor, Udvalget for Forretningsordenen har påtaget sig den opgave, det er at gå i gang med denne sammenlignende undersøgelse med henblik på senere at vurdere, om moderniseringer skulle være rimelige eller nødvendige. Det er en opgave, udvalget påtager sig og har påtaget sig, og vi tager den selvfølgelig alvorligt, men af de grunde, som statsministeren har nævnt, ønsker vi ikke at tage et enkelt element ud for at forsøge at drive hetz mod enkelte af de folkevalgte. Det mener vi er urimeligt. Derfor afviser vi også fra min gruppes side Fremskridtspartiets forslag, og vi gør det med ganske de samme motiver, som statsministeren lige har gjort rede for.

Engell (KF):

Spørgsmålet om vederlag og pension til ministre og folketingsmedlemmer giver fra tid til anden – især når der er en konkret baggrund – anledning til debat.

Det Konservative Folkeparti lægger vægt på, at de, der påtager sig det store ansvar og den hårde arbejdsbyrde, som er forbundet med ministergerningen, har ordentlige arbejdsvilkår og også økonomisk sikres en indkomst, der er rimelig og anstændig.

Vi har i Danmark valgt et system, hvor ministerlønnen, især hvis man sammenligner med lønniveauet i private virksomheder, er begrænset; det er en kendsgerning. En minister vil typisk have samme ansvar som både den administrerende direktør og bestyrelsesformanden i

en stor virksomhed, ministeren vil have en arbejdsdag, som er mindst lige så lang, 10-14-16 timer, og i nogle tilfælde vil en minister have ansvaret for arbejdspladser med op til 10.000-20.000-30.000-40.000 medarbejdere og med en omsætning på adskillige milliarder. Og ingen her i Folketinget kan være i tvivl om, hvor ansvaret ligger, hvis der er ting, der går galt, og et efterfølgende ansvar politisk som juridisk skal placeres.

Sammenligner man med ministres vilkår i udlandet, er der betydelige forskelle. En række steder er lønningerne på dansk niveau, mens pensionsforholdene kan svinge meget. I det hele taget er der store forskelligheder.

Ser vi på de nordiske lande, er der i de andre nordiske lande indarbejdet et system, hvor en række tidligere ministre placeres enten som amtmænd, ambassadører eller medlemmer af statslige selskabers bestyrelse og tilsvarende. Noget sådant kender vi ikke i Danmark, i hvert fald kun i meget begrænset omfang og som regel til honorarer, der er til at overse.

Vi mener derfor ikke, at man isoleret kan se på ministrenes pensionsmæssige forhold. Man bør se løn, ventepenge og pension som en samlet helhed. Da lønnen er relativt lav, er der til gengæld en pensionordning, som er relativt favorabel, dog afhængig af ens alder, civile stilling og livsforløb i øvrigt.

Der vil kunne findes eksempler på ministre, som kun har siddet i meget kort tid, og som fra en ung alder oppebærer en ganske høj pension igennem et langt liv, men der vil også kunne findes eksempler på ministre, der kun i få år har oppebåret en pension, fordi deres livsforløb sluttede tidligt. Derfor måtte det indebære en væsentlig regulering af aflønningen, hvis man valgte at ændre afgørende på pensionsforholdene.

Fremskridtspartiet skal ikke have utak, fordi man fremsætter forslaget, for det har været med til at sætte en debat i gang, også foranlediget af de konkrete sager; men ligesom statsministeren og Socialdemokratiets ordfører vil jeg henvise til, at hele spørgsmålet om vederlag og pension til ministre bliver taget op i Folketingets Udvalg for Forretningsordenen.

Jeg har selv sammen med fem øvrige gruppeformænd rettet henvendelse til Folketinget, og det har ført til, at et udvalg nu bliver nedsat. Hermed understreges det jo, at debatten om

[Engøll]

vederlag og pension til folketingsmedlemmer og ministre må føres på et sagligt og konstruktivt grundlag, og derfor afviser vi i fællesskab det forslag, Fremskridtspartiet har fremsat.

Ser man på det samlede sæt af regler om vederlag og pension for folketingsmedlemmer og ministre, kan det ikke med nogen ret hævdes, at der i forhold til ansvar og arbejdsdag er for gunstige vilkår. Man må også konstatere, at en lang indsats i politik sjældent baner vejen til de meget fremtrædende pladser andre steder på arbejdsmarkedet; tværtimod vil det ofte være et handicap. Det har formentlig også, som det er understreget i henvendelsen til Folketingets formand og Udvalget for Forretningsordenen, været afgørende, da man – så langt tilbage som i 1928 – fastsatte reglerne om ministerpension.

Tilsvarende betragtninger gælder for folketingsmedlemmers eftervederlag. I det hele taget bør det slås fast, at når vi lægger op til en samlet vurdering af medlemmers og ministres økonomiske vilkår, sker det fra konservativ side ikke med det sigte at give efter for en aktuel kampagne og heller ikke for at forringe de samlede vilkår, men for at vurdere, om regler og vilkår kan udformes mere tidssvarende og mere sammenhængende.

Den opfordring er nu fulgt op af Folketinget. Der er igangsat et arbejde i Udvalget for Forretningsordenen, og på baggrund af de oplysninger, der indhentes, vil vi få lejlighed til at tage stilling til behovet for en modernisering af de nugældende regler.

Det arbejde hilser vi velkommen, og vi vil deltage aktivt i det, men vi kan ikke tilslutte os det lovforslag, Fremskridtspartiet har fremsat.

Birthe Rønn Hornbech (V):

I Venstre er vi naturligvis altid parate til at diskutere løn, pension og vederlag for ministre, folketingsmedlemmer og andre folkevalgte i kommunale råd, og hvor folkevalgte i øvrigt beklæder offentlige hverv og får vederlag herfor; men uden videre at beskære ministerpensionerne som foreslået uden anden begrundelse, end at tidligere ministre har uhørte særprivilegier, vil vi ikke være med til.

Det er dog altid noget, at Fremskridtspartiet er vejet tilbage for at indføre lovgivning med tilbagevirkende kraft, fordi man ikke vil i konflikt med grundloven; men det er da bemær-

kelsesværdigt, at Fremskridtspartiet helst havde fremsat forslag om lovgivning med tilbagevirkende kraft og fratagelse af allerede erhvervet pensionsret og allerede påbegyndt udbetaling. Det må vist siges at være ret enestående.

Hvis vi skal til på ny at vurdere ministres og tidligere ministres forhold – og det vil vi i Venstre som sagt gerne se på – må det ses i en langt større sammenhæng, og livslønnen for ministre må vurderes i sammenhæng med de særlige pligter, der påhviler ministre, bl.a. at de undtagelsesfrit må opgive alle andre hverv. Det er utrolig ensidigt af Fremskridtspartiet i lovforslagets bemærkninger alene at beskrive ministerpensionen som et særprivilegium uden at omtale ulemperne, også de ulemper, der f.eks. følger for offentligt ansatte, der taber pension, og alle ansatte, der bl.a. sættes uden for karriere i deres oprindelige erhverv.

Der kan anføres masser af momenter for både den ene og den anden ordning, men millimeterretfærdighed når man ikke, og det er heller ikke opgaven. Det er heller ikke opgaven gennem en debat om ministres pensionsordninger at lægge gift for befolkningens opfattelse af landets ledelse. Nuværende og tidligere regeringer skal dømmes på deres gerninger og intet andet.

I diskussionen om løn og pension skal vi ikke blive så bange for vor egen skygge, at vi for at lefle for den lille misundelse ikke tør sige til befolkningen, at vi mener, at landets ledelse ikke skal have en ringere livsløn end ledere i store erhvervsvirksomheder. Faktisk er ministerpensionen jo ikke større end pensionen for en tjenestemand på skalatrin 49, det er faktisk mindre, end hvad en sølle vicepolitimester kan få.

At en minister oppebærer pension efter udløbet af ventepenge, svarer kun til, hvad en tjenestemand får ret til ved uansøgt, ham utilregneligt afsked. De vilkår er der ikke mange ledere i den private sektor der ville nøjes med.

En lavere livsløn vil endvidere være med til yderligere at forstærke skævheden i rekrutteringsgrundlaget til poster i Folketing og regering, og det er ikke ønskeligt for vort folkestyre. Faktisk mener vi i Venstre, at en diskussion af, hvordan vi får mange flere kvalificerede mænd og kvinder fra de politiske partier til at stille sig til rådighed som folkevalgte og som ministre – ikke mindst ansatte i det private er-

[Birthe Rønn Hornbech]

hvervsliv – er langt mere væsentlig for vort folkestyre.

Vi kan altså ikke medvirke til lovforslaget, men vil afvente den allerede nævnte undersøgelse, der er sat i gang i Udvalget for Forrettingsordenen.

Lilli Gyldenkilde (SF):

SF ser gerne på hele ordningen med pensioner og ventepenge, efterbetalingsreglerne, både for ministre og for folketingsmedlemmer, med henblik på ændringer. Det er rimeligt, at der udbetales en pension til både ministre og folketingsmedlemmer, men det er ikke rimeligt, at denne som i dag udbetales allerede efter et år som minister. Folketingsmedlemmerne kan tidligst få pension, når de bliver 60 år, og sådan bør det naturligvis også være for fremtidige ministre.

Som reglerne er i dag, optjener alle folketingsmedlemmer pension efter tjenestemandreglerne. Det synes vi er i orden, og dette regelsæt kan uden videre overføres til ministre med folketingsmandat, således at de tidligst får deres pension, når de bliver 60 år. Der resterer så et problem med hensyn til pension for de ministre, der ikke er folketingsmedlemmer, og dem må vi finde en løsning for, for naturligvis skal de også have mulighed for at optjene til deres pensionisttilværelse ligesom de øvrige folketingsmedlemmer.

Der bør ligeledes ses på reglerne om efterbetaling ved fratrædelse fra Folketinget for medlemmerne. Reglerne er, at såfremt man bliver syg, ikke bliver opstillet igen eller ikke bliver valgt, får man en efterbetaling svarende til seks måneders grundløn og én måneds grundløn pr. år, man har været her, dog maksimalt ét år i alt. Dette er for så vidt rimeligt nok, hvis man efter en del år i Folketinget ikke uden videre kan få et nyt arbejde. Og her må jeg sige, at det måske er en af grundene til, at der er så få ganske almindelige lønarbejdere i det her Ting, at man står på meget usikker grund, når man er kasseret som folketingsmedlem. Derfor bør vi se på, om vi skal opstille nogle sociale kriterier i den anledning.

På den anden side er det jo ikke ukendt, at tidligere ministre – selv om de faktisk ikke er her ret tit, når de er gået af – bliver ved med at være medlemmer af Folketinget. Det har måske noget at gøre med, at selv om de har fået et

job, og selv om de har meget høje lønninger, ved de godt, at hvis de nedlægger deres mandat, så mister de faktisk en årsindtægt. Vi bør se på, om vi skal have reglerne lavet om, sådan at man, når ministre går af af en eller anden årsag – som oftest fordi der skal skiftes – giver dem mulighed for at træde tilbage, hvis det er det, de gerne vil, samtidig med at de kan få deres efterbetaling alligevel. Dermed kunne vi måske også komme ud over, at når et medlem bliver ekskluderet af sit parti, bliver vedkommende her som løsgænger, for alt andet ville være tosset; det kan nemlig ikke betale sig at gå ud. Både partiet, Folketinget og offentligheden kunne være bedre tjent med, at vi fik lidt klarere linjer på det område.

Men når det er sagt, så har jeg det ligesom tidligere ordførere: Lad os se på dette her – meget gerne sådan, at vi kan nå frem til nogle aftaler, som alle partier kan være med til – og så lad os få lavet nogle ændringer. Eventuelle ændringer kan naturligvis først få virkning efter et kommende valg; man kan jo ikke gå ind og – om jeg så må sige – ekspropriere pensioner eller ventepenge.

Endelig har jeg lyst til at takke fru Kirsten Jacobsen, fordi hun har taget sagen op. Jeg bliver noget beklemt, når ikke alene statsministeren, men også øvrige ordførere begynder at tale om, at vi nu har taget en debat op på et usagligt grundlag, på grundlag af en hetzliggende debat i aviserne. Vi ved jo alle sammen, hvordan det er: Hvis journalister får øje på en sag, som de synes er uretfærdig, så ringer de til nogle folketingsmedlemmer og spørger: Hvad synes I om det? Og hvis man så synes, at det, man bliver præsenteret for, er urimeligt, ja, så tager man et initiativ. Det er jo ikke ukendt, at sådan er det. Det er heller ikke ukendt for hverken statsministeren eller andre i statsministerens parti for den sags skyld, at det er sådan. Jeg kender i hvert fald mange sager, der er blevet taget op i oppositionstiden på den måde, men som der så ikke rigtig bliver gjort noget ved efterfølgende, når man sidder i regering, men lad nu det ligge.

Og må jeg lige slutte med at sige til fru Birthe Rønn Hornbech, som var inde på, at vi skulle have kvalificerede folketingsmedlemmer, at jeg mener, at vi har kvalificerede folketingsmedlemmer. De har de kvalifikationer, som deres vælgere mener at de skal være i besiddelse af for at være herinde.

Jørgen Estrup (RV):

Det Radikale Venstres ordfører i denne sag, hr. Bilgrav-Nielsen, kan ikke være til stede i dag på grund af sygdom, og jeg skal derfor ganske kort på hans vegne meddele, dels at Det Radikale Venstre ikke vil kunne støtte lovforslaget fra Fremskridtspartiet, dels at vi som andre i dette Ting ser aflønningsforholdene for folketingsmedlemmer og for regeringsmedlemmer som en helhed og ønsker, at dette lovforslag nu bliver inddraget i det udvalgsarbejde, som Udvalget for Forretningsordenen sætter i gang, og at vi vil afvente, hvad der kommer ud af dette arbejde.

Lysholm Christensen (KRF):

Det er som bekendt altid godt stof i medierne at skrive om ministres pensionsforhold og ydelser i anden forbindelse; og især når disse ydelser kan hæftes på en bestemt person, så får debatten ny næring.

Ydelserne til ministre består jo som bekendt af vederlag, pension og fratrædelsesgodtgørelse, og når vi sammenligner de danske ydelser med andre landes ministres vilkår, så er de ganske beskedne. Det er ikke noget, som kan få os op af stolene; vi synes, at de er ganske rimelige.

Der skal være et rimeligt forhold mellem arbejdets omfang og ansvar og ydelserne, og ansvaret og arbejdet er af ganske stort omfang, når vi taler om ministre. Det er et ansvarsfuldt og stort arbejde, og derfor skal ministrenes økonomiske vilkår også stå i forhold til deres arbejdsbyrde. Vi mener ikke, at ydelserne er for store, måske tværtimod. Det skal være attraktivt for rigets bedste mænd og kvinder at beklæde posten som minister, og derfor skal aflønningen være på et rimeligt niveau.

Derfor er vores holdning i Kristeligt Folkeparti, at de samlede vilkår for ministre ikke må blive forringet; men selvfølgelig kan det overvejes, om det er skruet rigtigt sammen, om der er det rigtige forhold mellem de forskellige elementer i ydelserne. Her tænker jeg på pensioner og ventepenge. Det er da muligt, at det skal skrues sammen på en anden måde.

Nu er der så sat et udvalgsarbejde i gang, som skal kortlægge området. Vi ser frem til resultatet af dette arbejde, og så må vi overveje, om der skal ændres på tingene. Det betyder, at vi afviser Fremskridtspartiets lovforslag.

Kirsten Jacobsen (FP):

Det er egentlig lidt chokerende at opleve, hvordan Folketingets medlemmer og regeringen tackler en sag som den, Fremskridtspartiet her har rejst.

Jeg tror, man vil møde meget lidt forståelse i befolkningen for, at man tager en så lille sag som den, vores forslag drejer sig om, og gør den til en stor sag. Det handler jo netop ikke om, at Fremskridtspartiet er ude i et populistisk ærinde, og det handler ikke om, at vi har ført en hetzagtig debat mod nogen. Det handler i og for sig om noget helt andet; det handler om, at den nuværende regering med statsministeren i spidsen for en gangs skyld har foretaget noget meget fornuftigt, nemlig ladet sin indenrigsminister bestemme, at borgmestre i dette land først skal kunne modtage borgmesterspension, når de når til pensionsalderen.

Det er let at tilbagevise alle de urigtige påstande, der er kommet, for dette forslag er ikke et forslag, som er blevet til, efter at regeringen havde ét års fødselsdag. Det fremgår af bilag fra Folketingets Lovsekretariat og fra pressemeddelelser, som Fremskridtspartiet har udsendt, at denne sag rejste Fremskridtspartiet umiddelbart efter, at regeringen selv havde bestemt, at borgmestre ikke skulle kunne få pension, før de nåede til pensionsalderen.

Så sker der selvfølgelig det, at regeringen nu har denne etårsfødselsdag og skifter ud til højre og venstre, og så rejser pressen debatten, og man tager debatten op, sådan at man inddrager revl og krat, folketingsmedlemmers vederlag og andre goder, ministres ventepenge og alt muligt andet; det er jo kun et spørgsmål om at slippe billigst muligt ud af denne debat. Men det er jo ikke Fremskridtspartiets skyld; Fremskridtspartiet havde lavet forslaget lang tid før.

Fremskridtspartiets lovforslag er et enkelt lille forslag, som kan vedtages fuldstændig uafhængigt af den store debat og det store kulegravningsarbejde i forbindelse med alle de andre forslag. Det går nemlig i al sin enkelhed blot ud på, at ministre akkurat som resten af befolkningen – også helt i tråd med regeringens egen politik om borgmestres pensioner – først skal kunne opnå pension efter det fyldte 60. år, altså ved pensionsalderen. Andet er der ikke i Fremskridtspartiets forslag. Det er ikke et forslag om, at ministre skal have mindre i løn, det er ikke et forslag om, at ministre ikke

[Kirsten Jacobsen]

skal have ventepenge, og det er ikke et forslag om alt det andet, man har stået og postuleret heroppefra. Det består kun af det ene lille element, at man må vente med at få pension, til man når pensionsalderen. Det er det, som Folketinget og denne regering kræver af alle andre borgere i dette land. Er det så urimeligt, at man selv opfylder det samme krav? Jeg synes, det burde være helt naturligt, at man i hvert fald selv gik forud.

Jeg synes, det er sølle, at man kan lave en lille forening bestående af tidligere og nuværende ministre og så få skrevet et brev til Udvalget for Forretningsordenen, fordi man så er fri for at forholde sig til det faktuelle indhold af Fremskridtspartiets forslag.

Det eneste parti, som faktisk gør det, er jo SF, og jeg vil gerne takke SF for, at man har mod nok til at tage debatten, når forslaget foreligger. Jeg vil også godt sige, at i forbindelse med dette forslag burde det jo være sådan, at alle ordførere her i salen kunne være gået herop og have holdt den tale, som de nu engang alle sammen har forberedt, men sagt, at det godt kan være, at tingene er skruet forkert sammen, for nu har vi haft reglerne siden 1938, men at den lille urimelighed, Fremskridtspartiet her påpeger, kan vi ikke have noget imod bliver fjernet, for den er åbenbart urimelig.

Jeg kan da heller ikke forstå, at folk, der har været politikere i mange år, ikke kan se, hvordan resten af befolkningen vil sidde ude omkring i landet og måbende se til, at hvis man tager arbejde efter det fyldte halvfjerdsindstyvende år, mister man sin folkepension – selv folkepensionens grundbeløb, som denne regering har fortalt var urørlig – hvorimod ministre, der går af, når de er 30 år, kan få ministerpension resten af livet, uanset om de får et job til 1 mio. kr. eller meget mere.

Jeg vil også gerne sige, at hvis man ser på den liste, som finansministeren har udarbejdet over, hvem der modtager disse ydelser, vil man se, at der er mindre end fem sociale tilfælde blandt modtagerne. Der er til gengæld utrolig mange, hvorom man kan sige, at de bestemt lever på livets lykkeside i forvejen – enten i kraft af, at de er gået tilbage til et job i det private erhvervsliv, eller i kraft af, at de er blevet borgmestre, amtsborgmestre eller så mange andre ting. Så at det skulle være et særligt handicap at have været minister, tror jeg man skal lede meget længe for at finde eksempler på.

Jeg vil til gengæld gerne indrømme over for fru Lilli Gyldenkilde, at jeg kender eksempler på, at det kan være et handicap at have været folketingsmedlem, særlig hvis det parti, man er medlem af, ikke hører til blandt dem, bestyrelsesmedlemmer eller lignende normalt rekrutteres fra. Det kender fru Lilli Gyldenkilde og jeg måske de bedste eksempler på, for vores partier hører nok ikke til dem, hvor man ligefrem stryger folk med hårene, men det er jeg i denne forbindelse ærligt talt kun lidt stolt af, og hvis det handler om den gruppe folketingsmedlemmer, synes jeg bestemt, det er værd at se på det.

Jeg synes i øvrigt, der er mange andre ting, det er værd at se på. Jeg synes ikke, ministre skal gå for en sulteløn, eller at de ikke skal have ventepenge eller den slags; men jeg synes, det er virkelig forargeligt, når helt almindelige pensionister i dette land først kommer ud for, at man tager folkepensionens grundbeløb, hvis de arbejder, efter at de er fyldt 70 år, og dernæst, at man på en eller anden mærkværdig fiksfakserimåde nærmest fjerner – det må man måske ikke sige, men så konfiskerer – Den Sociale Pensionsfonds midler.

Uanset hvordan man ellers vil debattere det heroppefra, så er det forargeligt for disse mennesker at se på, at der er én eneste gruppe i samfundet, nemlig tidligere ministre, som kan have nogle privilegier, som man ikke engang tør debattere. Socialministeren sidder her formentlig kun, fordi hun har en sag lige bagefter, ellers var statsministeren sikkert blevet sat brandvagt for alle sammen. Det er sådan noget, der skaber politikerlede, og hvis man ikke selv kan forstå det, så håber jeg, at vælgerne vil belære én om det næste gang, man skal ud at møde dem.

Jeg kan se, at lampen er ved at lyse nu, men må jeg til slut sige, at jeg er enig i, at sådan nogle regler først skal træde i kraft efter nyvalg, og at det derfor er et smart tidspunkt at få det i udvalg på, eftersom vi jo ved, at vi skal have valg til november. Derfor håber jeg, at der er så meget anstændighed blandt de gruppeformænd, som har skrevet til Udvalget for Forretningsordenen, at de sørger for, at udvalgsarbejdet er færdigt inden da, således at forslaget kan være vedtaget, inden der bliver udkrevet nyvalg, således at man ikke skal vente i en ny valgperiode, før man kan få indført nogle mere rimelige og ordentlige regler.

[Kirsten Jacobsen]

Men jeg vil gerne tilbagevise, at der er nogen som helst hetz mod enkeltpersoner eller i anledning af regeringens fødselsdag. Forslaget er ene og alene fremkommet på baggrund af regeringens eget forslag om borgmesterspensioner, og fordi man skar af folkepensionens grundbeløb.

(Kort bemærkning).

Erhard Jakobsen (CD):

Det, der kalder mig herop, er fru Kirsten Jacobsens bebrejdelse mod regeringen for, at man gør det til en debat i videre forstand. Grunden til, at jeg tager ordet her, er, at det faktisk er min skyld, for det var i og for sig mig, der under spørgsmål til ministrene ledte statsministeren på afveje ved at sige, at der ikke var grund til ikke at tage dette her op, men at man så burde tage meget mere op i den forbindelse. Det mener jeg i øvrigt at jeg fik medhold i af fru Kirsten Jacobsen i dag, idet hun sagde, at Fremskridtspartiet var parat til at diskutere det hele.

Må jeg så slette den misforståelse, at nogen af os skulle være bange for at tage debatten. Det kunne aldrig falde os ind at være bange for nogen som helst debat. Men man kan altid diskutere, hvornår det er det rigtige tidspunkt at gøre det, og det er dér, spørgsmålet om hetz kommer ind i billedet. Jeg synes ikke, fru Kirsten Jacobsen virker som en, der hetzer; jeg synes, hun har taget det op på helt saglig grund. Men jeg skal dog straks sige, at jeg føler ingen grund til at sammenligne 270 borgmestere med 3, 4, 5 ministre. Hvis man vil gøre det til et økonomisk spørgsmål, kan man i hvert fald ikke sammenligne de to ting.

Jeg ville aldrig selv være kommet med et forslag om, at man skulle røre ved borgmesterspensionerne; det er ikke min idé. Men jeg mener, det er helt rigtigt, at vi får det debatteret, og der er ikke ét folketingsmedlem eller én minister, der ikke med glæde vil være med til at debattere det, men så skal det gøres under den vide vinkel, som regeringen har lagt op til. Det synes jeg i hvert fald. Det har jeg som sagt selv været med til at fremprovokere, og det fortryder jeg ikke.

(Kort bemærkning).

Ole Espersen (S):

Ligesom det er lidt af en overraskelse for hr.

Erhard Jakobsen, så er det det også for mig, at fru Kirsten Jacobsen kan blive så ophidset over, at bl.a. tankerne i hendes forslag kommer til behandling i Udvalget for Forretningsordningen. Det er jo normalt sådan, at når et forslag har været til første behandling, går det til behandling i et udvalg. Og dette udvalg skal – som vi har berørt det tidligere – netop behandle situationen generelt: bl.a. vederlag og pension og måske også andre ting. Så det synes jeg da må være tilfredsstillende.

Men det, der især kaldte mig herop, var, at der i farten kom et par unøjagtigheder fra ordføreren. Det blev bl.a. sagt, at statsministeren har ladet indenrigsministeren bestemme, at borgmestrene først kan få deres pension, når de fylder 60 år. Så vidt jeg er orienteret, er det en aftale mellem regeringen og borgmestrene og deres repræsentation, at man indfører den ordning – i øvrigt i forbindelse med en ikke ubetydelig forhøjelse af borgmestrenes vederlag.

Jeg vil også gerne sige, at det, der kan begrunde en forskel – som *kan* begrunde en forskel, om det *bor* begrunde en forskel, vil udvalget jo finde ud af – jo bl.a. er, at borgmestrene, så vidt jeg er orienteret, ikke skal give afkald på nogen form for hverv, fordi de bliver borgmestrene, mens derimod personer, der bliver ministre, er tvunget til at afgive en lang række forskellige hverv, som de meget ofte under ingen omstændigheder kan få tilbage igen. Dér er dog en væsentlig forskel.

Og det er faktisk også forkert, når det siges, at man mister folkepensionen, hvis man tager et arbejde, efter at man er fyldt 70. Det er kun i den situation, hvor der er en lønindkomst på over 180.000 kr. om året. Det burde dog også nævnes, selv om det skulle gå hurtigt.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Bortforklaringer duer ikke, og de er alt for lette at tilbagevise. Som jeg sagde, kan Fremskridtspartiet meget fint deltage i en debat i videre forstand. Vi finder blot, at man kunne have ført en debat i videre forstand når som helst; alle 179 medlemmer i dette Folketing kunne have rejst den debat siden 1938. Det er der i og for sig ikke nogen der har gjort, og så bliver man sur, når Fremskridtspartiet kommer i 1994 og rejser debatten på baggrund af et initiativ, som regeringen selv har taget.

[Kirsten Jacobsen]

Dernæst vil jeg gerne sige til hr. Ole Espersen, at det kan godt være, at det er en aftale; men i og for sig er det et initiativ, som regeringen selv har været med til. Og indenrigsministeren har sagt, at dette forslag er et udtryk for den holdning, regeringen har til pension og pensionsalder.

Desuden må jeg sige to ting mere:

For det første, at vi jo altid kan finde ud af at diskutere et forslag; men når man skal diskutere et forslag, skal man i hvert fald diskutere det, når det kommer på Folketingets bord fra et parti. Den normale forretningsgang er jo, at man debatterer forslag til første behandling her i salen, og at det så går til det ressortudvalg, som skal have det – i dette tilfælde Udvalget for Forretningsordenen.

For det andet: Hvad er det, flertallet af partierne herinde gør? De forsøger at afværge en offentlig debat, hvor befolkningen kan høre, hvad partierne mener, ved bare at sige noget om hetz og om, at de afviser det, fordi de har skrevet et brev til Udvalget for Forretningsordenen. Det er jo en smart afledningsmanøvre; det må jeg da give alle gruppeformændene ret i. Og når man ser formuleringerne i brevet, så ser det jo af hykleri, for det, det lægger op til, er jo ikke, at man skal spare penge. Nej, det er, at vi alle sammen skal have noget mere.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling

vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Udvalget for Forretningsordenen. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af lovforslag nr. L 196:

Forslag til lov om ændring af forskellige love for Færøerne om sociale ydelser. (Satsregulering).

Af socialministeren (Bente Juncker).

(Fremsat 9/2 94).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Jørn Pedersen (S):

Dette lovforslag er jo afledt af de ændringer, der blev vedtaget i Folketinget i sommeren 1993. Og eftersom der er en sammenhæng mellem de sociale ydelser i forbindelse med overførselsindkomster i Danmark og på Færøerne, betyder disse forslag, at vi gennem de lovinitiativer, vi har taget her i Folketinget, har forringet stillingen for modtagere af overførselsindkomster på Færøerne. Det er det, der bliver rettet op på med dette forslag, og jeg skal tilsige en både hurtig og velvillig behandling i udvalget.

Socialdemokratiet støtter lovforslaget.

Pia Christmas-Møller (KF):

Som det jo næsten allerede er blevet sagt af den socialdemokratiske ordfører, er dette lovforslag endnu en hovsarettelse af utilsigtede virkninger af regeringens hastværk med de omfattende reformer i juni sidste år. Man får en lille mistanke om, at også dette rettelsesforslag har været underlagt lidt vel meget hastværk. I hvert fald skal man læse fremsættelsestalen for at få de nødvendige oplysninger om bl.a. de danske samfundsøkonomiske virkninger og de administrative omkostninger, der måtte være. Og de oplysninger plejer jo trods alt at fremgå af lovforslagets bemærkninger.

Nuvel, oplysningerne er der samlet set, og vi vil da kigge positivt på forslaget i udvalgsarbejdet.

Else Winther Andersen (V):

Jeg vil indlede med at sige velkommen til den ny minister.

Jeg kunne da godt have ønsket, at det havde været et bedre lovforslag med et andet indhold end dette, for lovforslaget er en følge af arbejdsmarkedsbidraget, som blev vedtaget før ferien, og hvor man nu har opdaget, at der er nogle problemer, man herved vil prøve at rette op på.

Vi kan jo desværre kun sige, at der endnu en gang er tale om lovsjusk, når der kommer et lovforslag her trekvart år efter, at loven er ved-